

การนำเสนอรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย (สำหรับครูผู้สอน) จังหวัดสกลนคร ประจำปี ๒๕๖๗

หัวข้อ/ประเด็นการนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ประกอบด้วย
ชื่อผลงาน : การส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาเรียนรู้ผ่านวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
กับหุ่นยนต์คิดด้วยพลัง ๕G

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางสาวพรสุดา เพ็ชรเลิศ

ตำแหน่ง : ครู ระดับ/วิทยฐานะ: ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลโคกศรีสุพรรณ

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ ตำบล ตองโง
อำเภอ โคกศรีสุพรรณ

จังหวัด : สกลนคร รหัสไปรษณีย์ ๔๗๒๘๐ โทรศัพท์ ๐๘๐-๐๐๙-๗๒๙๖

E-mail : pornsuda.pe@ku.th เว็บไซต์โรงเรียน <https://www.abks.ac.th>

๑. ความสำคัญของผลงาน นวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่นำเสนอ

๑.๑ ความสำคัญหรือความเป็นมาและสภาพของปัญหา

ปัจจุบันการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบทต่างๆ เด็กจึงต้องมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาทักษะนี้แก่เด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง เพื่อจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่รอดได้ในศตวรรษที่ ๒๑ จำเป็นต้องสร้างความพร้อมและศักยภาพในการดำรงชีวิตที่เข้มแข็ง พร้อมเผชิญสภาพแวดล้อมและปัญหาที่หลากหลายการจัดการปฐมวัยศึกษาแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา สังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้มองเห็นทิศทางของการพัฒนาเด็กให้เป็นไปในเชิงของการพัฒนาสังคมและสร้างสรรค์สังคมใหม่ ให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างปกติ การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงมุ่งให้เด็กมีความพร้อมทางการคิดที่จำเป็น ทักษะพื้นฐานของการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถพัฒนาตนเองได้ คุณลักษณะของเด็กดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ใหม่ มาบูรณาการใช้ในปฐมวัยศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในชีวิตอย่างมีความสุขดังที่ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ระบุว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยวิถีสัมพันธ์ที่ระหว่งเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษากับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน เน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เห็นวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคลจากข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑ จากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลโคกศรีสุพรรณ ในด้านสติปัญญา เด็กมีพัฒนาการที่ควรได้รับการส่งเสริม โดยเฉพาะด้านการคิด ที่เด็กต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นผลเกิดแก่ตัวเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะพัฒนาต่อยอดการส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นเป้าหมายทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีความสุขต่อการทำกิจกรรม ได้ศึกษาและลงมือปฏิบัติเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันก่อให้เกิดการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๑.๒ แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนา

ข้าพเจ้าจึงใช้การจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน เนื่องด้วยสิ่งที่เกิดจากรอบตัวของเด็กมีสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเด็ก และทุกวันเต็มไปด้วยความเป็นไปทางวิทยาศาสตร์ เด็กสามารถเรียนรู้แลกเปลี่ยนคำถามจากสิ่งที่ค้นพบ ในระหว่างการสำรวจทางวิทยาศาสตร์สามารถช่วยเด็กทบทวนการตรวจสอบย้อนหลังในอดีตเชื่อมโยงกับข้อมูลใหม่และประสบการณ์เดิมได้ ได้กำหนดการจัดกิจกรรมโดยมีการนำขั้นตอนของการคิดแก้ปัญหาตามสมมติฐานเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ใช้เป็นขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรม ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนที่ครูชักชวนให้เด็กสนใจในกิจกรรม โดยการกระตุ้นด้วยคำถาม การใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ การใช้เพลง นิทาน การสำรวจ คำคล้องจอง สื่อของจริงและสื่อมัลติมีเดีย เพื่อนำเข้าสู่การกำหนดปัญหา ขั้นนี้เด็กต้องค้นหาวิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นคืออะไร เกิดสิ่งใดขึ้นจากปัญหาให้แก้ปัญหาตรงตามสิ่งที่เกิดขึ้น
๒. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่เด็กร่วมกันคิดค้นวิธีในการแก้ปัญหา การวางแผนหรือตัดสินใจเลือกวิธีต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามสิ่งที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ บอกวิธีการแก้ปัญหา พร้อมการปฏิบัติในการแก้ปัญหาตามวิธีการแก้ปัญหาที่เลือกไว้ หากวิธีการที่เด็กเลือกยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ครูจะเป็นผู้แนะนำและให้เด็กคิดตามวิธีการคิดแก้ปัญหาจนสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ
๓. ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนที่เด็กต้องออกมานำเสนอผลงาน กระบวนการแก้ปัญหา บอกเหตุผลในการออกแบบชิ้นงานและการนำวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องไปใช้ในโอกาสข้างหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์คล้ายกับปัญหาที่เคยพบมาแล้ว หลังจากนั้นให้เพื่อนได้ซักถามข้อสงสัยหรือสิ่งที่สนใจอยากรู้ และเด็กกับครูร่วมกันสรุปผลการทำกิจกรรม

การจัดสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสืบเสาะและค้นพบควรเป็นสิ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสังเกต การสำรวจ การตรวจสอบ การทดลองการสรุป และการแก้ปัญหา สภาพแวดล้อมดังกล่าวต้องมีความตระหนักรอบคอบและสร้างขึ้นโดยการจัดพื้นที่ทั้งในร่มและกลางแจ้ง เพื่อส่งเสริมเด็กในการสำรวจและมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างและเรียนรู้การดูแลรักษา Ministry of Education Republic of Singapore (๒๐๑๓) ได้กล่าวถึงการจัดสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันไว้ ดังนี้

๑. พื้นที่ภายใน พื้นที่ในร่มของโรงเรียนมักถูกจัด เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยให้เด็กทำงานในกลุ่มเล็กๆ และมุ่งเน้นการพัฒนาเฉพาะทักษะ ในขณะที่บางพื้นที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะและการจัดการที่เฉพาะเจาะจง ห้องเรียนมักถูกระบุว่าเป็นศูนย์การค้นพบที่เด็กมีส่วนร่วม ในหลากหลายกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กสำรวจด้วยเครื่องมือประเภทต่างๆ ได้ ถ้าครูจัดอย่างรอบคอบและจัดโครงสร้างให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูมีการเข้าถึงเครื่องมือเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาและการทดลองพัฒนาทักษะกระบวนการ เช่น การสังเกต การแก้ปัญหาและแหล่งข้อมูลที่ต้องมีวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอสำหรับเด็กทุกคน นอกจากนี้สิ่งสำคัญสำหรับครู คือการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นโดยใช้ข้อตกลงในการป้องกันความปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจได้ว่าวัสดุและอุปกรณ์ปลอดภัยสำหรับเด็ก ครูจะต้องสอน สาธิตและช่วยเหลือเด็ก ในการใช้วัสดุและอุปกรณ์ตัวอย่าง เช่น ป้ายถนน ป้ายอาหาร ป้ายโฆษณาร้านค้า อาจอ้างถึงแหล่งข้อมูลและสร้างสัญลักษณ์สำหรับห้องเรียนซึ่งรวมถึง วัสดุธรรมชาติ สิ่งมีชีวิต เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ภาพวาดและวัสดุรีไซเคิล วัสดุและอุปกรณ์เพิ่มเติมยังสามารถเพิ่มลงในรายการเพื่อเสริมกับชุดรูปแบบที่มีอยู่แล้วได้

๒. พื้นที่ภายนอก เกือบทุกอย่างที่เป็นกลางแจ้งสามารถกลายเป็นประสบการณ์การค้นพบสำหรับเด็ก การเรียนรู้ในห้องเรียนสามารถช่วยในเรื่อง ความอยากรู้อยากเห็นและความรู้สึกตื่นเต้นให้กับเด็ก เป็นโอกาสที่เด็กจะได้สำรวจด้วยวัสดุการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและสัมผัสสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง กิจกรรมกลางแจ้งยังช่วยให้เด็กมีโอกาสในการพัฒนาสังคม เช่น การสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงความร่วมมือและมิตรภาพที่เกิดขึ้นระหว่างการ ทำกิจกรรม การจัดพื้นที่กลางแจ้งเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้สร้างโอกาสมากขึ้นสำหรับการสำรวจ การมีปฏิสัมพันธ์และการเล่น ที่มีเป้าหมาย เนื่องจากพื้นที่กลางแจ้งเป็นสิ่งสำคัญว่าพื้นที่ไม่ร้อนมากเกินไป เพราะอาจเป็นอันตรายต่อเด็กได้เป็นอย่างดี ควรมีร่มเงาเพียงพอ อาจจัดทำ ในรูปแบบของร่มไม้ร่มไม้ต้นไม้ที่ปลูกในบริเวณใกล้เคียง นอกจากนี้ยังสามารถสร้างพื้นที่กลางแจ้งที่มีหลังคาในพื้นที่ที่มีทรายและน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าพื้นที่อาจเปียกได้เมื่อฝนตกกับความชื้นสูงของวัสดุที่อาจเกิดสนิมก็ควรหลีกเลี่ยง พื้นที่กลางแจ้งสามารถจัดเป็นศูนย์เล่นน้ำ ทรายและพื้นที่ให้สวนได้

๓. เล่นน้ำและทราย การเล่นน้ำและทราย ควรมีสถานที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ในการเรียนรู้เกี่ยวกับร่างกาย สมบัติของของเหลวและของแข็ง ซึ่งกิจกรรม วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันมีความเกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ในศูนย์เล่นน้ำและทราย เด็กจะได้พัฒนาแนวคิดทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ขณะที่เด็ก เหน้าให้สังเกตลักษณะที่ลอยขึ้น การสำรวจทรายเปียกและแห้ง การสังเกตลักษณะของดินแต่ละชนิด ที่อยู่ใต้น้ำและทราย ขณะที่เด็กจัดการกับเครื่องมือ ที่แตกต่างกัน เช่น ไม้ กระดาษ ชะแแรง ท่อ ฟองน้ำ ขวดสเปรย์ พลั่ว ถัง และภาชนะบรรจุได้ด้วยตนเองศูนย์การเรียนรู้เหล่านี้มีการใช้งานและอาจมีเสียงดัง การจัดให้อยู่ข้างนอก เด็กจะรู้สึกอิสระที่จะสำรวจ ไม่กังวลเกี่ยวกับการหกและกระเด็นนอกจากนี้ครูสามารถจัดเตรียมวัสดุที่หลากหลายได้โดยเพิ่มลงใน น้ำหรือทรายเพื่อจุดประกายการค้นพบใหม่ในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างน้ำทะเลที่ใสกับสบู่หรือทรายเปียกและทรายแห้งได้

๔. พื้นที่ทำสวน การทำสวนมีจำนวนมากสำหรับเด็ก ซึ่งในชีวิตประจำวันของเด็กมีการการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้รอบตัว โดยการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ พื้นที่สวนช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ ดีขึ้น เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมไม่ได้เกิดขึ้นในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว สามารถจัดทำพื้นที่สวนได้ เพื่อให้เด็กสนุกกับการ ขุดดิน และเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของดินด้วย รวมทั้งเรียนรู้เกี่ยวกับแมลงและหนอนที่อาศัยอยู่ในแปลงผักซึ่งกระบวนการของการวางแผนและการ ปลูกสามารถให้เด็กมีประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือกระทำ ทำให้เกิดการสืบเสาะค้นคว้าที่เป็นไปได้หลายวิธี เด็กสามารถเริ่มวางแผนการทดลอง ได้แก่ การสังเกตการเจริญเติบโตของพืช เป็นโอกาสที่ดีสำหรับเด็กในการเรียนรู้ความรับผิดชอบในการดูแลรักษาพืช เช่น พืชและดอกไม้วางตั้งดูด นก ผีเสื้อ และแมลงอื่นๆ จะช่วยให้เด็กมีโอกาสในการสำรวจ ไข่ของหนอนผีเสื้อ มด เป็นต้นการสังเกตทุกวันเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโต อย่างใกล้ชิดก็จะเพิ่มความน่าตื่นเต้นให้กับเรื่องราวหรือกิจกรรมที่เด็กสนใจ

บทบาทครูในการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

ครูในฐานะผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากครูเป็นผู้คอยควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม โดยเป็นผู้ให้ชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ รวมไปถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กในการทำกิจกรรม ดังนี้

นิรมล ช่างวิมลชัย (๒๕๔๑) กล่าวว่า บทบาทของครูปฐมวัยในฐานะผู้จัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน มีดังนี้

๑. ครูศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความรู้เดิมของลูกหรือ ประสบการณ์เดิมที่เด็กเคยได้รับมาก่อน เพราะเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานไม่เท่ากัน เพื่อให้ช่วยในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก
๒. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในทุกขณะที่เด็กอยากรู้อยากเห็น ด้วยการคัดเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมในการจัดทำกิจกรรม เพื่อให้การส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตรงตามพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย
๓. การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เป็นการช่วยส่งเสริมให้เด็กอยากรู้อยากเรียนรู้อีกยิ่งขึ้น ในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือภายในห้องเรียน การกระตุ้นด้วยสภาพแวดล้อมจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี เช่น สื่อเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ หนังสือ สื่อมัลติมีเดียที่เด็กสามารถหยิบจับใช้งานได้จริง
๔. การแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาจัดวางหรือเตรียมไว้ในห้อง โดยเฉพาะสื่อที่นำมาใหม่ ควรมีการแนะนำ บอกชื่อลักษณะ สาธิตวิธีการใช้ให้ถูกต้องตามขั้นตอน และการบำรุงรักษา ให้สื่อของใช้ต่างๆสามารถคงอยู่ ทนนานต่อไป
๕. ครูควรมีการส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก กล่าวคือทำสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีการสืบเสาะ คิดค้น หาคำความรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจได้รู้จักการแก้ปัญหาจากสถานการณ์นั้น ๆ
๖. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ครูควรมีการต่อยอดความรู้ให้กับเด็กด้วยการสอดแทรกเนื้อหาหรือทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้เข้ากับเนื้อหาที่เด็กกำลังเรียนรู้
๗. การเป็นเด็กวิทยาศาสตร์ที่ดี ครูควรให้เด็กสรุปสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการจัดบันทึกข้อมูลที่ได้ นำไปสู่การนำเสนอข้อมูลหรือผลงานที่ได้จากการเรียนรู้

๓.๒.๒ การดำเนินงานตามกิจกรรมขั้น Do (ปฏิบัติ)

กิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้เด็กคิดค้นหาความรู้ด้วยตนเอง มีการแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ มีการออกแบบและคิดค้นวิธีการคิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนตามกระบวนการการเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยครูมีหน้าที่ส่งเสริม ช่วยเหลือ และใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้เด็กร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจน การค้นหาคำรู้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ได้กำหนดการจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอน ของการคิดแก้ปัญหาตามผสมผสานเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ใช้เป็นขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนที่ครูชักชวนให้เด็กสนใจในกิจกรรม โดยการกระตุ้นด้วยคำถาม การใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ การใช้เพลง นิทาน การสำรวจ คำคล้องจอง สื่อของจริงและสื่อมัลติมีเดีย เพื่อนำเข้าสู่การกำหนดปัญหา ขั้นนี้เด็กต้องค้นหาวិธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นคืออะไร เกิดสิ่งใดขึ้นจากปัญหาให้แก้ปัญหาตรงตามสิ่งที่เกิดขึ้น
๒. ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่เด็กร่วมกันคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา การวางแผนหรือตัดสินใจเลือกวิธีต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามสิ่งที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ ยอมรับวิธีการแก้ปัญหา พร้อมการปฏิบัติในการแก้ปัญหาตามวิธีการแก้ปัญหาที่เลือกไว้ หากวิธีการที่เด็กเลือกยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ครูจะเป็นผู้แนะนำและให้เด็กคิดตามวิธีการคิดแก้ปัญหาจนสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ
๓. ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนที่เด็กต้องออกมานำเสนอผลงาน กระบวนการแก้ปัญหา บอกเหตุผลในการออกแบบชิ้นงานและการ นำวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องไปใช้ในโอกาสข้างหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์คล้ายกับปัญหาที่เคยพบมาแล้ว หลังจากนั้นให้เพื่อนได้ซักถามข้อสงสัยหรือสิ่งที่สนใจอย่างครู และเด็กกับครูร่วมกันสรุปผลการทำกิจกรรม

๔. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่จะได้รับ

๔.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๑. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านสติปัญญาเกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย
๒. เด็กปฐมวัยเด็กสามารถสื่อสารอธิบายแนวคิด วิธีการระบุวิเคราะห์ปัญหาในสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันได้อย่างมีวิจารณญาณ และผลลัพธ์ของการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เด็กปฐมวัยเกิดความเข้าใจและมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ ในการการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันตามกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

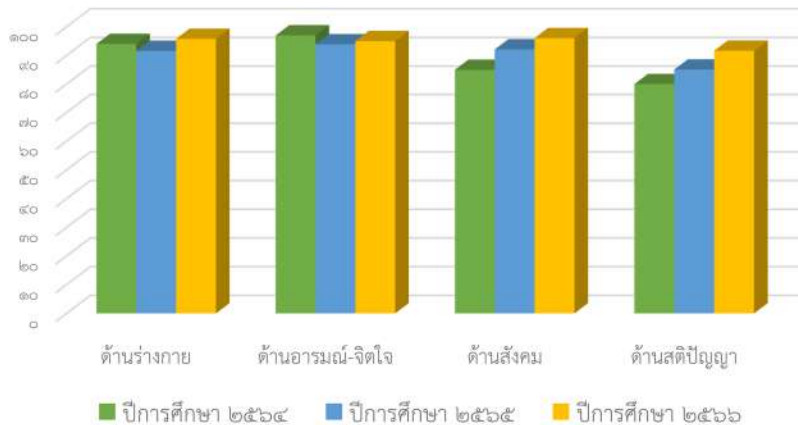
โรงเรียนอนุบาลโคกศรีสุพรรณมีผลการประเมินพัฒนาการ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ร้อยละของจำนวนเด็ก ระดับปฐมวัย ที่มีผลการประเมินพัฒนาการเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับ ดีเลิศ และมีพัฒนาการสูงขึ้นต่อเนื่องย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา

ตารางที่ ๑ ผลการประเมินพัฒนาการ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

พัฒนาการเด็ก ปฐมวัย	ผลการประเมินพัฒนาการเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดีเลิศ (ร้อยละ)		
	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	ปีการศึกษา ๒๕๖๕	ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ด้านร่างกาย	๙๔	๙๑.๖	๙๕.๘
ด้านอารมณ์-จิตใจ	๙๗	๙๓.๙	๙๕.๐๐
ด้านสังคม	๘๕	๙๒.๑	๙๖.๐๕
ด้านสติปัญญา	๘๐	๘๕.๑	๙๑.๖๕
รวมทั้งหมดทุกด้าน	๘๙	๙๐.๖	๙๔.๖

ภาพที่ ๑ ร้อยละพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน จำแนกตามปีการศึกษา

ผลการประเมินพัฒนาการ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จากตารางที่ ๑ และภาพที่ ๑ พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เด็กปฐมวัยมีระดับคุณภาพรายพัฒนาการ อยู่ใน ระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการ ด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๘๕ รองลงมาคือพัฒนาการด้านร่างกาย มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙ พัฒนาการด้าน อารมณ์ - จิตใจ มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๘๗ และพัฒนาการด้านสติปัญญา มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๘๐ ตามลำดับ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เด็กปฐมวัยมีระดับคุณภาพรายพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจสังคม มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๓.๙ รองลงมาคือ พัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๒.๑ พัฒนาการด้านร่างกาย มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๑.๖ และพัฒนาการด้านสติปัญญา มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๘๕.๑ ตามลำดับ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการ อยู่ใน ระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๖.๐๕ รองลงมาคือพัฒนาการด้านร่างกาย มีผลการประเมิน ระดับดี ร้อยละ ๙๕.๘ พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๕ และพัฒนาการด้านสติปัญญา มีผลการประเมินระดับดี ร้อยละ ๙๑.๖๕ ตามลำดับและในทุกปีการศึกษาพัฒนาการด้านสติปัญญา มีผลการประเมินระดับร้อยละที่สูงขึ้น

สรุปผลข้อเสนอแนะ

ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเน้นพัฒนาการในทุกๆด้านให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพัฒนาการ ด้านสติปัญญาควรเน้นให้เด็ก ได้พัฒนาการคิด การใช้ภาษา การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จำนวน มิติสัมพันธ์ และเรื่องเวลาให้มากขึ้นอีก

แนวทางการพัฒนา

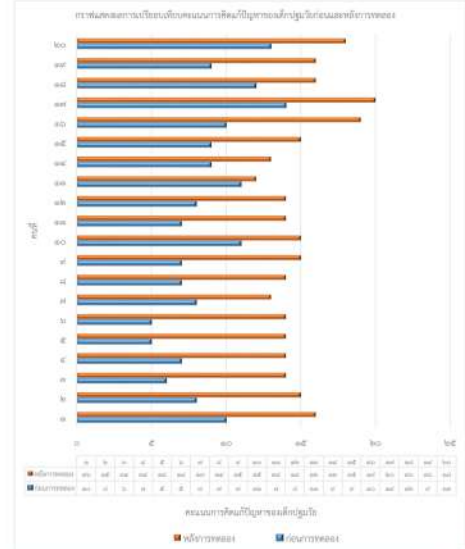
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละด้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กจะได้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ต่อไป

ตารางที่ ๒ ผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังจากการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม	หลังการจัดกิจกรรม
	คะแนน	คะแนน
๑	๑๐	๑๖
๒	๘	๑๕
๓	๖	๑๔
๔	๗	๑๔
๕	๕	๑๔
๖	๕	๑๔
๗	๘	๑๓
๘	๗	๑๔
๙	๗	๑๕
๑๐	๑๑	๑๕
๑๑	๗	๑๔
๑๒	๘	๑๔
๑๓	๑๑	๑๖
๑๔	๑๑	๑๓
๑๕	๑๑	๑๕
๑๖	๑๐	๑๗
๑๗	๑๔	๒๐
๑๘	๑๖	๑๖
๑๙	๑๑	๑๖
๒๐	๑๓	๑๘
ค่าเฉลี่ย	๘.๘	๑๕

ภาพที่ ๒ กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังจากการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

จากตารางที่ ๒ และภาพที่ ๒ ผลการประเมินพบว่า คะแนนการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๘ และมีคะแนนต่ำสุด ๕ คะแนน สูงสุด ๑๔ คะแนน ส่วนคะแนน การคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน มีค่า เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕ และมีคะแนนต่ำสุด ๑๒ คะแนน สูงสุด ๒๐ คะแนน สรุปผลข้อเสนอแนะ ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเน้นพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญาควรเน้นให้เด็กได้พัฒนาสมองส่วนหน้า ส่งผลให้เด็ก คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เรียนรู้เป็น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีสมาธิจดจ่อ ใส่ใจ สามารถกำกับตนเองได้ดีแนวทางการพัฒนาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละด้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่เด็กจะได้มีพัฒนาการที่ เหมาะสมตามวัยต่อไป

การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ผลงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ผลงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

